

Obsah

Úvod	9
Význam pochodu broušení	9
Úkol technologie v přípravě brusíče	11
I. Brusivo a brusné nástroje	13
Brusivo a jeho druhy	13
Jakost brusiv	16
Pojivo	19
Brusné nástroje a pomůcky	21
Tvrdost (soudržnost) brusného nástroje	21
Sloh (struktura) brusného nástroje	25
Výroba, kontrola a označení brusných kotoučů	26
Brusné diamantové nástroje	27
Upínání brusných nástrojů	30
Vyvažování brusných kotoučů	33
II. Pochod broušení	35
Základní pojmy obrábění	35
Tloušťka třísky při broušení	38
Obvodová rychlost brusného kotouče	39
Stykový oblouk	40
Hloubka řezu (přisuv)	41
Vliv rychlosti na tvrdost brusného kotouče	41
Chlazení a řezné kapaliny	42
Tepló	42
Chlazení při broušení za sucha	43
Chlazení při broušení za mokra	43
Přívod řezné kapaliny	44
Vnitřní chlazení brusných kotoučů	45
Čištění řezné kapaliny	45
Odsávání	46
Orovnávání brusných kotoučů	46
Samoostření brusných kotoučů	47
Orovnávače	47
Mechanické orovnávače	47
Keramické orovnávače	49
Diamantové orovnávače	51
III. Řezné podmínky a volba brusného kotouče	54
Přídavek na broušení	54

Obvodová rychlost brusného kotouče	56
Broušení vnějších rotačních povrchů	57
Broušení děr	63
Broušení rovinných ploch	64
Volba brusných kotoučů	67
IV. Základní druhy měřidel a měření jimi	69
Základní pojmy	69
Přesnost měření	69
Soustavné chyby	70
Nahodilé chyby	70
Náklady na přesnost	71
Odečítací měřidla	71
Posuvné měřítko (posuvka)	71
Měřidla s mikrometrickým šroubem	74
Úhlooměry	76
Číselníkové úchylkoměry	77
Pevná měřidla	83
Mezní kalibry	83
Kuzelové kalibry	86
Základní měřky	87
Sinusové pravítko	89
Šablony	92
V. Přesnost rozměrů, lícování a drsnost povrchu	93
Přesnost rozměrů a lícování	93
Licovací soustavy	95
Licovací soustava ISA	96
Označování hřídelů a děr	97
Označování uložení a úchylek na výrobních podkladech	99
Čtení licovacích značek a početní úkony s tolerancemi	101
Úchylky geometrického tvaru a vzájemné polohy ploch	105
Drsnost povrchu	106
Posuzování drsnosti povrchu	112
VI. Technika broušení	115
Hrotové brusky	115
Univerzální hrotové brusky	116
Novodobé hrotové brusky	127
Upínání na hrotových bruskách	130
Upínání mezi hroty	130
Upínání letmo	135
Broušení na hrotových bruskách	139
A. Broušení vnějších rotačních povrchů na hrotové brusce	139
Podélné broušení větším počtem záběrů	140
Podélné broušení hladkých hřídelů	141
Podélné broušení hřídelů s klinovou drážkou	144
Podélné broušení osazených hřídelů	144
Podélné broušení kuželových povrchů	146
Podélné broušení jediným záběrem	149
Broušení zapichovacím způsobem	151
Zapichovací broušení válcového povrchu	151
Současné zapichovací broušení dvou oddělených povrchů	153
Zapichovací broušení stupňovitých povrchů	153

Zapichovací broušení kuželového povrchu	154
Zapichovací broušení tvarových povrchů	154
Sdružené zapichovací broušení válcových a čelních povrchů	155
Postupné zapichovací a podélné broušení	155
Broušení rovinných povrchů na hrotové brusce	156
obvodem brusného kotouče	156
čelem brusného kotouče	157
B. Broušení děr	157
Brusky na díry	158
Brusky na díry s otáčejícím se obrobkem	158
Broušící vřetena na díry	162
Upínání obrobků na bruskách na díry	166
Broušení na bruskách na díry	168
Podélné broušení válcových děr	168
Zapichovací broušení válcových děr	170
Podélné broušení kuželových děr	172
Zapichovací broušení kuželových děr	172
Broušení děr na planetové brusce	173
C. Broušení rovinných povrchů	175
Upínání obrobků na rovinných bruskách	175
Vodorovné rovinné brusky	182
Vodorovné rovinné brusky s obdélníkovým stolem	182
Broušení na vodorovných rovinných bruskách s obdélníkovým stolem	184
Broušení stupňovitých a tvarových povrchů	192
Broušení oblých a složených tvarů	193
Vodorovné rovinné brusky s kruhovým stolem	193
Svislé rovinné brusky	195
Svislé rovinné brusky s obdélníkovým stolem	195
Broušení na svislých rovinných bruskách s obdélníkovým stolem	197
Broušení na svislých rovinných bruskách s kruhovým stolem	201
D. Chyby při broušení a jejich příčiny	205
Obrobek má úchytky kruhovitosti	205
Obrobek má úchytky válcovitosti	205
Obrobek má špatný povrch	205
Na obrobku jsou barevné skvrny	206
Brusný kotouč se zanáší	206
Na kotouči se tvoří lesklé plošky	206
Vadný výbrus děr	207
Vadný výbrus rovinných ploch	207
VII. Kontrola přesnosti brusek	208
Vlivy působící na přesnost stroje	208
Náradí a způsob měření přesnosti brusek	209
Vodováhy	209
Číselníkové úchytkoměry	210
Měřicí tupý hrot	210
Měřicí trny s kuželovou stopkou	211
Měřicí trny válcové	212
Měřicí trny válcové s kuželovou dutinou	212
Měřicí úhelník	213
Válcovitost obrobku upnutého mezi hroty	213
Přesnost rozměru a kruhovitost obrobku broušeného v pevných hrotech	213